

Gertrud Hellbrand. Veterinären. Albert Bonniers förlag.

Det sägs att en fjärils vingslag i Brasilien kan orsaka en storm i Europa. Det är nog en faktoid. Men samma sak sagt om en familjs historia blir påståendet mer sant. Händelser som inträffar och val som görs i en generation kan få betydelse för någon längre fram. Det är år 2006 i ett litet samhälle utanför Norrköping invid Bråviken. Den unga radiojournalisten Kristin kommer hem till sina föräldrar i den gamla veterinärvillan. Det firas begravning och dop på en och samma gång. Av hästar. Kristins mamma, Lucille, lever för sina hästar.

Kristin kommer som en betraktare med avsikt att göra ett radioreportage om sin hemort. Hon ser och iakttar. Men det finns också en innerlig önskan hos henne att själv bli sedd, vilket inte är alldeles lätt i en miljö där djuren får en lika framträdande plats som människan. Många vingslag har format denna dag och den familj som nu är samlad. Molnen hopar sig. Gertrud Hellbrand rör sig bakåt i tiden i en skenbart upplöst kronologi och berättar tre generationers historia, individ för individ. Skickligt väver hon var och ens berättelse samman med händelser i den större världen; världskriget, THX-doktorn Elis Sandberg, Palmemordet, Estoniakatastrofen och det smått vansinniga projektet att bygga en djurpark mitt i Kolmården vilket fick många att dra på munnen. Som ett nav i berättelsen finns veterinären. Hans värme för Lucille kom att forma familjens fortsatta utveckling. Veterinären dör i cancer men efterlämnar sin gård och sitt yrke åt henne. Lika mycket en gåva som ett livsöde.

Detta är en mäktig släkthistoria fylld av vemod, längtan, förälskelse, övergivenhet och bortgång. För i denna miljö delar människan djurens kretslopp av födelse, liv och död. Gertrud Hellbrand har en enastående förmåga att gå varje individ inpå livet och närgånget berätta de innersta hemligheterna var och en bär på. Som läsare upphör mitt intresse emellanåt för själva berättelsen. Istället blir varje sida, varje kapitel, en njutning att läsa i sig. För Hellbrands prosa är bland det vackraste och mest inkännande jag läst på länge. Hennes känsla för språk och nyanser är fantastisk. Till och med när bitterhet och svek översvämmar berättelsen finns det ett språkligt lugn som vilar över varje sida. Bättre kan en roman inte bli.

Jakob Carlander